
BEYOND DISPUTE

DEBATES THAT SHAPE JEWISH LIFE

A TURNKEY CURRICULUM FROM JTS

UNIT 8

IS JUDAISM A RELIGION OF THE HEART OR THE MIND—AND WHO DECIDES? HASIDISM AND ITS OPPONENTS

Dr. David Fishman

1. Rabbi Israel Ba'al Shem Tov, *Keter Shem Tov* 1:169, on *D'veikut*
2. Rabbi Israel Ba'al Shem Tov, *Keter Shem Tov* 1:96, on *Torah Lishmah*
3. Rabbi Israel Ba'al Shem Tov, *Keter Shem Tov* 1:229, on *Simhah*
4. Rabbi Dov Ber, *Shivhei HaBesht* (In Praise of the Ba'al Shem Tov)
5. Ban of the Hasidic movement in Vilna
6. The First Persecution of Hasidim in Vilna
7. Yehoshua Heschel Levine, *Aliyot Eliyahu*
8. Rabbi Ya'akov Yosef of Polnoye, *Toldot Ya'akov Yosef*
9. Rabbi Shneur Zalman of Liady, Letter to a Supporter of Hasidism Living in the Anti-Hasidic Community of Shklov
10. Rabbi Chayim of Volozhin, *Nefesh Ha-Chayim*, Introduction to Gate 4

DR. DAVID E. FISHMAN

David E. Fishman is a professor of Jewish History at The Jewish Theological Seminary, teaching courses in modern Jewish history. He also serves as director of Project Judaica, JTS's program in the Former Soviet Union (FSU) which is based at Kyiv-Mohyla Academy University (Kiev). Dr. Fishman is the author of numerous books and articles on the history and culture of East European Jewry. His most recent book, *The Book Smugglers: Partisans, Poets, and the Race to Save Jewish Treasures from the Nazis* (ForeEdge, 2017), was the recipient of the Jewish Book Council's 2017 National Jewish Book Award. *The Book Smugglers* has been hailed as “*Monuments Men* for book lovers” and “first rate scholarship that pulses with the beat of a most human heart.” Previous books include *Russia's First Modern Jews* (New York University Press, 1996) and *The Rise of Modern Yiddish Culture* (University of Pittsburgh Press, 2005).

For 15 years (1988–2003), Dr. Fishman was editor in chief of *YIVO-Bleter*, the Yiddish-language scholarly journal of the YIVO Institute for Jewish Research. He is a member of the Academic Committee of the United States Holocaust Memorial Museum and serves on the editorial boards of *Jewish Social Studies* and *Polin*. Dr. Fishman is a dynamic and engaging teacher and has taught in diverse Jewish communities across North America. Learn more at www.jtsa.edu/david-fishman.

1. Rabbi Israel Ba'al Shem Tov, *Keter Shem Tov* 1:169, on *D'veikut*

Also known as the Besht; founder of Hasidism (Poland, c. 1700–1760). *Keter Shem Tov* is a collection of his interpretations of the Torah published in 1794.

It is a great thing to keep in mind always that you are with the Creator, and that He surrounds you on all sides, as it is written, “Happy is the man who, when he thinks not of God, [this is considered] to him as a sin” (Psalm 32:2). This means that the instant you stop thinking of your attachment (*deveikut*) to God, you incur a sin. You should be so attached (*davuk*) to God that you won’t need to reconsider from time to time that you are with Him....You should fulfill the verse “I have set the Lord always before me” (Psalm 16:8), as stated in Shulhan Arukh, Orah Hayyim, section 1.

מעלה גדולה כשאדם מחשב תמיד שהוא אצל הבורא יתברך, והוא מקיף אותו מכל צדדיו, כמו שכתוב, “אשרי אדם לא יחשב ה' [לו עון] (תהלים לב, ב). פי' כשרגע אינו מחשב בדביקות ה' יתברך, לו עון. ויהיה דבוק כל כך שלא יהא צריך ליישב את עצמו בכל פעם שהוא אצלו יתברך... ויקיים שויתי ה' לנגדי תמיד (תהלים טז, ח), כמו שכתוב בשולחן ערוך אורח חיים סימן א'.

2. Rabbi Israel Ba'al Shem Tov, *Keter Shem Tov* 1:96, on *Torah Lishmah*

The main point of studying Torah is to attach (*vidbak*) oneself to the inner spiritual light of the Infinite One, which is contained in the letters of the Torah. That is what is called “study for its own sake.” Regarding this Rabbi Meir taught: “Whoever studies Torah for its own sake merits many things, and the Torah’s secrets are revealed to that person” (Pirkei Avot 6:1). This means that such a person will know the future and all that will happen to him from within the Torah.

...שעיקר עסק תורה הוא שידבק את עצמו אל פנימיות רוחניות אור א"ס שבתוך אותיות התורה, שהוא נקרא לימוד לשמה. שבזה אמר ר' מאיר: כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, ומגליון לו רזי תורה, ר"ל שיידע עתידות וכל מאורעותיו מתוך התורה...

3. Rabbi Israel Ba'al Shem Tov, *Keter Shem Tov* 1:229, on *Simhah*

Prayer that is said with great joy is certainly more worthy and desirable to God than prayer said with sadness and weeping. A parable for this: When a pauper asks, requests, and pleads before a human king, with great weeping, the

...התפילה כשהיא בשמחה גדולה, בוודאי יותר חשוב ומקובל לפניו יותר מתפילה בעצבות ובכנה. משל על זה: כשעני שואל ומבקש ומתחנן לפני מלך בשר ודם בבכנה גדולה, אף על פי כן אינו נותן לו אלא דבר מועט. אבל כשהשר מסדר לפני מלך שמחה גדולה,

king only gives him a small amount. But when a nobleman arranges for a king a great celebration, and in midst of his praises also makes his request, the king gives him a large gift, as is fitting for a nobleman.

ומתוך השבח מבקש גם בקשתו, אז נותן המלך מתנה מרובה, כמו שנותנים לשירות.

4. *Shivhei HaBesht*, compiled by Dov Ber of Linits, 1815¹

Also known as the Great Magid of Mezritsh; disciple and successor of Rabbi Israel Ba'al Shem Tov; Poland, Belarus, and Ukraine (1704–1772).

Once they had to say Hallel, since it was either the first day of the Hebrew month or one of the intermediate days of Passover. Rabbi Abraham was reciting Shaharit before the ark, and the Besht was praying in his usual place...During the voiced eighteen benedictions [i.e., the repetition of the Amidah], the Besht trembled greatly as he always did while praying. Everyone who looked at the Besht while he was praying noticed this trembling... Rabbi Wolf Kotses, the Hasid, looked at his face. He saw that it was burning like a torch. The Besht's eyes were bulging ... I already knew from his best disciples that he used to utter a great cry and pray louder than anyone else.

פעם אחת היו צריכים לאמר הלל, שהיה ראש חודש או חול המועד של פסח, והיה רבי אברהם הנ"ל מתפלל תפילת שחרית לפני התיבה והבעל שם טוב התפלל במקומו... ובשמונה עשרה של קול רם נתרעד הבעל שם טוב רעדה גדולה, והיה רועד והולך כדרכו לרעוד בתפילתו תמיד, ומי שראה אותו בשעת התפילה ראה הרעידה שלו... ובא החסיד רבי וולף קיצעס והצין בפניו, והנה בוערות כלפידים, ועיניו בולטו... כי כן שמעתי כמה פעמים מבחיריו, כי היה מנשא ראש כולם והיה מתפלל בזעקה גדולה.

5. Ban of the Hasidic movement in Vilna, 1772²

To our beloved brethren, the chosen of God, who follow the ways of their ancestors and observe the way of the Lord. You have surely heard that a new group has arisen, not imagined by our ancestors, who call themselves Hasidim. In every city they form an association of those who leave the [established] synagogues and houses of study, separating themselves from the community [see Avot 2:4]. "And the earth was split open

אהבינו אחינו בחירי ה', אשר הולכים בדרכי אבותיהם לשמור דרך ה'. הלא שמעתם אם לא ידעתם, כי חדשים מקרוב באו אשר לא שערם אבותינו, ומכנים שמם חסידים. ובכל עיר ועיר עושים אגודות עיזוב בתי כנסיות ובתי מדרשות, רק פורשים עצמם מן הציבור. ותבקע הארץ לקולם (מלכים א, א, מ), קול בית תפילתם. ודתיהם שונים, בשנות את טעמם מטבע שטבעו חכמים... בטל תלמוד תורה ומבלים כל ימיהם בדברי היתול והללות....

¹ *In Praise of the Ba'al Shem Tov*, ed. and trans. Dan Ben Amos and Jerome M. Mintz (Bloomington: Indiana University Press, 1972), 50–51.

² In Mordechai Vilensky, *Hasidim u-Mitnagdim* (Jerusalem: Mossad Bialik, 1970), 62–63.

by their uproar” (I Kings 1:40), the uproar of their house of prayer. Their practices are different, they have changed the liturgy coined by our sages.... They have abandoned Torah study and spend all their days in frivolous speech and debauchery.... They dishonor the famous and extraordinary Torah scholars of our generation.... All their days are like holidays, and [they believe] they are rewarded for refraining from Torah study, as is well known...

Now please listen, brothers; take to heart and see the consequences of this sect... Aren't the earlier troubles we had from such sects enough?³ Now a new one has sprung forth, “a stock sprouting poison weed and wormwood” (Deut. 29:17).... Whoever hears and sees these words should gird his loins like a man, and turn their evil intention against them, to fight them off and pursue them, as much as Jews have the ability. And from there we must disperse them so that they not gather in a minyan.

מבזים תלמידי חכמים מפורסמין יחידי הדור... וכל
מיהם כחגים ומועדים, ומקבלים שכר על הפרישה
מן התורה, כאשר ידוע ומפורסם....
ועתה שמעו נא אחינו שימו על לבבכם וראו את
הנולד מכת זו... ולא די מצרות הראשונות אשר היו
מפתות פיוצא בהם, ובעונותינו יצאו מה שיצאו, אף
גם עתה חדשה תצמח, שורש פורה ראש ולענה....
וכל השומע ורואה את דברים יאזור כנגד חלציו
להשיב מחשבתם הרעה על ראשם, להודפם
ולרודפם עד מקום שיד ישראל מגעת, ומשם יפצו
למען לא יתחברו במנין.

6. The First Persecution of Hasidim in Vilna, 1772⁴

And when letters came from Shklov to us, the holy community of Vilna, the Gaon [Rabbi Elijah, the Vilna Gaon (1720–1797)] declared: “The holy community of Shklov is right. This clan, they are heretics. They should be thrown into a pit and not lifted out of it” [Babylonian Talmud, Avodah Zarah 26b].

And the main organizer of this sect [in Vilna] was one named Isser, who is like his name,⁵ and the second was one named Hayyim, who was the preacher of the community.... This Hayyim said of the Vilna Gaon: “He is false, his Torah is false and his faith is false....

[In response,] there was a ruling to expel and disperse the minyan of the Karliner Hasidim... Hayyim was fired from his position as preacher. He was excommunicated for a thirty-day term. And Hayyim left the city.... Afterwards, the communal

וכשבאו הכתבים משקלאב פאן
לקהל קדוש ווילנא, אזי אמר
הגאון הנ"ל: “הדין עם ק”ק
שקלאב, באשר שהמשפחה הנ”ל
המה אפיקורסין, ומורידין ולא
מעלין [עבודה זרה כו ע”ב]. ובתוך
הכת הנ”ל היה ראש המאסף
הראשון מו’ איסור בקוראי שמו,
והשני הרב מו’ חיים, מגיד
דכאן.... והשיב מו’ חיים על הגאון
הנ”ל שהוא שקר ותורתו שקר
ואמונתו שקר.... והיה פסק תיכף
לגרש ולפזר את המנין של
קארלינר.... נסתלק מוהר”ר חיים
מן המגידות. ומו’ חיים קיבל נזיפה
ונידוי על עצמו ומו’ חיים

³ “Sect” is a polemical term. Here they are likely referring to Frankist and Sabbatean messianic movements.

⁴ In Mordechai Vilensky, *Hasidim u-Mitnagdim* (Jerusalem: Mossad Bialik, 1970), 64–65.

⁵ A pun between the Yiddish name “Isser” and the Hebrew word *issur*, meaning “prohibition.”

elders convened, with two sets of rabbinic judges and the communal rabbi. They ruled to burn their writings, near the manacles [in the great synagogue] before the beginning of Kabbalat Shabbat services. And [they ruled] that Isser, their main organizer, should go up to the top step [in front of the ark in the great synagogue], before *Shokhein Ad* [the beginning of the Shabbat Shaharit service], and no minyan will gather in any other synagogue except for the great synagogue [on that Shabbat]. There, he will recite the confession as composed by the rabbinic court. And the *shamash* [synagogue administrator] will excommunicate them, and all who joined him.

נסע...ואח"כ ישובי הרוזנים וגם
שני כתות דיינים והגאון אב בית
דין. והיה פסק לשרוף את הכתבים
שלהם אצל הקונ"ע קודם קבלת
שבת. ומו' איסר ראש המאסף
יעלה במעלה עליונה שבת קודם
שוכן עד, ובכל בית הכנסת ובית
המדרש לא יהיה שום מנין בכאן,
רק הכל יהיה בבית הכנסת ובבית
המדרש הגדול, ויתודה כפי הנוסח
אשר יצא מבית דין. ואח"כ יחרים
השמש אותם וכל הנלוים אליו.

7. Yehoshua Heschel Levine, *Aliyot Eliyahu*, 1856⁶

Renowned Torah scholar and Rosh Yeshiva at the Volozhin yeshiva (Lithuania and Belarus, 1812–1883). Aliyot Eliyahu was the first book written about the Vilna Gaon and is the source of much of what we know about him.

All his virtues were the consequence of his diligence...He took upon himself never to sleep more than two hours in a single day....He never walked four cubits without [a book of] Torah and Tefilin, and never engaged in idle conversation....If one of his sons [who lived in other cities] came to visit him, he would greatly rejoice, not having seen him for a year or two, but he would not ask him about his material welfare. After he [the son] rested from his journey for an hour, he [Rabbi Elijah] would hasten him to return to his studies, and would say: "On the road, you were idle from study; you will make it up in my house."

Behold my brother, how great is the spiritual delight and sweetness of the God-fearing, who leave the ways of this world and its affairs to labor in the [study of] Torah and the commandments!

There did not arise like him in his [explication of] Torah, in his numerous compositions on the written Torah, the Oral Torah, and the secrets of the Torah. He composed more than seventy volumes.

תראה שכולם באו בתכלית
החריצות....קיבל על עצמו כל ימיו
שלא לישן יותר ב' שעות במעט
לעת....מעודו לא הלך ד' אמות בלא
תורה ותפילין, ולא שח שיחה בטלה
מימיו...ואם בא אחד מבניו בגבולו,
גם כי הגדיל השמחה כי לא ראה
אותו שנה או שנתיים, אפס לא
שאל אותו על ענין פרנסתו, וכאשר
נח מדרכו שיעור שעה אחת, מהר
ימהרנו שוב לקבוע סדר לימודו.
וכה אמר: בדרך, בטלת מלהשלים
שיעור סדר לימודך, הוא ישולם
בבית.

ראה אחי והביטה, מה רב טוב
העונג והערבות בנפשות היראים
העוזבים דרכי עולם הזה ועסקיה
לעמול בתורה ובמצוות...לא קם
כמוהו בתורתו בריבוי חיבוריו
בתורה שבכתב ושבעל פה
ובנסתרות, חיבר יותר משבעים
כרכים.

⁶ Vilna, 1871; accessible at: <http://hebrewbooks.org/14220>, 14, 15, 17, 25.

8. Rabbi Ya'akov Yosef of Polnoye, *Toldot Ya'akov Yosef*, 1780 ⁷

Disciple of Rabbi Israel Ba'al Shem Tov and author of the first published Hasidic book; Ukraine (1710–1784).

The purpose of the entire Torah and the mitzvot, the reason they were given, is in order that one can have the privilege of attaching oneself to God, may He be blessed, as it is written “to Him shall you hold fast” (Deuteronomy 10:20). But with the passing of the years, hearts have grown smaller, and people fail to understand this matter. Instead they make the Torah into a crown with which to aggrandize themselves (see Avot 4:5), and to glorify themselves....When one learns a single law, one glorifies oneself a bit, and when one learns more, one glorifies oneself more....Behold the Talmudic scholars who break their footsteps going from city to city [to study Talmud]....This explains the verse “Why do you break, and stray even further: (Isaiah 1:5). The more they break their footsteps to go to a yeshiva to study, the more they stray and distance themselves from God.

תכלית כל התורה והמצוות, לא
ניתנו אלא כדי שישקפה לידבק בו
יתברך, כמו שכתוב: “ובו תדבק”
(דברים י, כ)....וברבות השנים
נתמעטו הלבבות להבין ולהשכיל
ע”ד הנ”ל, רק לעשות מהתורה
עטרה להתגדל בהם ולהתפאר
בהם....וכשלומד הלכה אחת
מתפאר מעט, וכשלומד יותר
מתפאר יותר....והנה התלמיד
חכמים המכתתין רגליהם לילך
מעיר לעיר....ובזה יובן: על מה תכו
[עוד תוסיפו סרה] (ישעיה א, ה),
שמכתתין רגליהם לילך בישיבה
ללמוד, עוד תוסיפו סרה להתרחק
ולסור מה’ יתברך.

9. Rabbi Shneur Zalman of Liady, Letter to a Supporter of Hasidism Living in the Anti-Hasidic Community of Shklov, 1787 ⁸

Founder of Chabad Hasidism; Lithuania and Russia (1745–1813).

While I don’t know you, and have never seen you, I have heard about you—that the spirit of the Lord moves you, and that you did not join the laughers and mockers of those who wish to serve the Lord truly, with “service of the heart—that is prayer” (Babylonian Talmud, Ta’anit 2b). Their hands are uplifted with regard to Torah [study] and acts of kindness, and I truly wish this for them forever. But they transgressed teachings and violated laws by gathering together to issue a decree banning prayer different from their own—that one should pray in haste, without any movement or raising of the voice....

Those who say that prayer is [merely] a rabbinic commandment [i.e., not a commandment from the Torah] have never seen light. For while the wording of the liturgy

הנה אף כי לא ידעתיהו ולא אכיר
מראהו, אף שמע און שמעתי אשר
רוח ה’ נוססה בו, שלא לעמוד
בסוד משחקים המלעיגים בחפצים
לעבוד את ה’ באמת בעבודה שבכלב
זו תפילה (תענית ב, ע”ב). כי ידם
רמה בתורה וגמילות חסדים, ומי
יתן זה להם באמת כל הימים. אף
עתה עברו תורות חלפו חוק
בהוסדם יחד עלי לגזור גזירת שמד
על התפילה, להתפלל כמותם
דווקא – בחפזון בלי שום תנועה
והרמת קול....

⁷ Jacob Joseph of Polnoyye, *Toldot Ya'akov Yosef* (Jerusalem: Agudat Bet Vielipoli, 1973), Vol. 1, 124.

⁸ In Mordechai Vilensky, *Hasidim u-Mitnagdim* (Jerusalem: Mossad Bialik, 1970), 299–300.

and its recitation three times a day are indeed rabbinic commandments, the matter of prayer is the foundation of the entire Torah. Namely, to know God, recognize His greatness and splendor...to love God, to attach oneself to Him, and to His Torah, and to desire His commandments. This objective is achieved in our times through the recitation of the morning Psalms, the Shema, and the blessings before it and after it—out loud, and with a voice that arouses intention of the heart....Anyone close to God, who has tasted the flavor of prayer a single time, will understand that without it, you cannot even begin to serve God truly, instead [your service] will be “a commandment of human beings, learned by rote” (Isaiah 29:13).

וגם האומרים תפילה מדרבנן לא
ראו מאורות מימיהם. כי אף שנוסח
התפילה ומנינה ג' פעמים ביום הוא
מדרבנן, עיקר ענינה מהותה הוא
יסוד כל התורה, לדעת את ה'
להפיר גדלותו ותפארתו...לאהבה
את ה' ולדבקה בו ובתורתו ולחפץ
מאוד במצוותיו, אשר כל ענין זה
נעשה לנו בזמן הזה על ידי אמירת
פסוקי דזמרה, וברכות קריאת
שמע, לפניה ולאחריה בפה מלא
ובקול מעורר כוונת הלב....כל
הקרוב אל ה' וטעם טעם בתפילה
פעם אחת, גבין וישכיל כי בלעדה
לא ירים איש את ידו ואת רגלו
לעבוד ה' באמת, כי עם מצות
אנשים מלומדה (ישעיה כט, יג).

10. Rabbi Hayyim of Volozhin, *Nefesh Ha-Hayyim*, Introduction to Gate 4, Chapters 2, 4, 6⁹

Prime disciple of the Vilna Gaon and founder of the Volozhin yeshiva; Belarus (1749–1821).

A person's worshipping God with a pure heart can lead him to arrogance. He will look down at someone who does not pray with pure thoughts, who keeps all the commandments written in God's Torah, but without *deveikut*. All the more so, if such a person sees someone studying Torah, and thinks that he is not learning for its own sake, he will sneer at him. Such an attitude is a grave sin. For truly...anyone who performs mitzvot as God commanded us in the Written and Oral Torah, even without *deveikut*, is called a servant of God, and is beloved by Him.

The person who studies God's Torah, not for its own sake—although he has not reached the highest level, should not be disdained, even in one's heart. On the contrary, every Jew should show him respect....Even a person whose Torah study is not for its own sake, but for some ulterior motive, will be rewarded by God. As long as it is not done for the sake of strife, about which our Sages said “It would have been better had his placenta

גם תוכל לגרום לאדם ההתנשאות בלב,
מאשר הוא עובד אותו ית' בטהרת הלב
שיקל בעיניו חס ושלום אם יראה מי
ומי שאין עניני עבודתו לו ית' במחשבה
טהורה, ומקיים ככל הכתוב בתורת ה'
בלא דביקות. וכל שכן כשיראה איזה
איש עוסק בתורת ה' ויתבונן עליו
שהוא שלא לשמה, יתבזה בעיניו מאוד
חס ושלום. והוא ענין פלילי הרחמן
יצילנו. כי באמת...כל המקיים מצות ה'
ככל אשר ציונו בתורתנו
הקדושה שבכתב ובפעל פה אף בלא
דביקות נקרא גם כן עובד אלהים,
ואהוב לפניו יתברך.
וכן האדם העוסק בתורת ה' אפילו שלא
לשמה, אם כי ודאי צדיק אינו במדרגה
הגבוהה האמיתית, אמנם חלילה
וחלילה לבזותו אפילו בלב, ואדרבא כל
איש ישראל מחויב לנהוג גם בו
כבוד....הרי אפילו האדם שעסקו

⁹ Reprint of Vilna 1874 edition (accessible at: <http://hebrewbooks.org/14565>), 85-88, 90.

strangled him and he had not been born” [Talmud Yerushalmi 8a; Rashi on Berachot 17a]...

God gives him [a person who studies Torah for an ulterior motive] his just reward for the study of Torah is precious in the eyes of the Lord, more precious than all the commandments, [even if] performed for their own sake with holiness and pure thoughts....For it is an explicit mishnah: “and the study of Torah is equal to all of them” (Peah 1:1)....

Be cautious and do not let the evil temptation beguile you by telling you, “The main thing is to occupy yourself at all times with purifying your thoughts.”...Evil temptation tells you “Torah and mitzvot without deveikut, attachment to God, is worthless.”...It will make you believe that a prayer or mitzvah done with great devotion, holiness and purity—even after its set time has passed—is more precious [to God] than a mitzvah performed at the proper time without devotion....You will end up considering it permitted to disregard the time of a prayer or mitzvah....This is no different that someone blowing the shofar with profound devotion on the first night of Passover instead of eating the prescribed amount of matzah, and eating the prescribed amount of matzah on Rosh Hashanah!...Then, what will be with the Torah? The essential part of every mitzvah is its performance. Purity of thought is something one adds to the performance. It enhances the mitzvah but is not an indispensable condition....God forbid that we should reject a single detail of performing a mitzvah, even the fine point of a rabbinic enactment, let alone change the time of a mitzvah, because of the absence of pure thoughts. And anyone who increases his stringent performance of mitzvot, behold he is praiseworthy.

בתורתו יתברך שלא לשמה כראוי, אלא בשביל איזו פניה לגרמיה — רק אם אינו לקנטור ח"ו, אשר עליו אמרו רז"ל נוח שתהפך שלייתו על פניו (ירושלמי ברכות ח ע"א, רשי על ברכות יז ע"א)... הקב"ה קובע לו שכר טוב שמגיע לו הרי עסק תורתו יקר מאוד בעיניו יתברך, יותר מכל המצוות לשמה בקדושה וטהרת המחשבה... שהרי משנה שלימה שנינו "ותלמוד תורה כנגד כולם." (פאה א, א)...

לזאת הזהר נפשך מאוד, שאל ישיאך יצרך לאמר, שעיקר הכל תראה שתהא אך עסוק כל ימך לטהר מחשבתך.... יאמר לך שכל התורה והמצוה שבלא דביקות איננה כלום... ויראה לך פנים שכל תפילה או מצוה שנעשית בכונה עצומה בקדושה וטהרה אף שלא בזמנה, הרי היא יקרה מקיים המצוה בזמנה, שלא בכונה.... עד שממילא יהא לך כהיתר להעביר מועד התפילה והמצוה... וכי מאי נפקותא בין זה למי שהיה תוקע שופר בכונה עצומה בליל ראשון של פסח, במקום מצות אכילת כזית מצה, ואוכל הפזית מצה בראש השנה.... ואיזה מקום לתורה? העיקר בכל המצוות הוא חלק המעשה. טהרת המחשבה אינה אלא מצטרפת למעשה, ולמצוה ולא לעיכובא.... חלילה וחלילה לנו לדחות שום פרט מפרטי המעשה, אף דיקדוק אחד מדברי סופרים וכל שכן לשונות זמנה חס ושלום בשביל מניעת טהרת המחשבה, וכל המרבה לדקדק במעשיו הרי זה משובח.